

DE VLAAMSE MINISTER VAN ONDERWIJS, JUSTITIE EN WERK

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: – Voorontwerp besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 december 2018 tot uitvoering van afdeling 6 – toekenning van betaald educatief verlof in het kader van voortdurende vorming van de werknemers – van hoofdstuk IV van de herstellwet van 22 januari 1985 houdende sociale bepalingen en tot wijziging van artikel 4 van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 mei 2013 betreffende de loopbaanbegeleiding, wat betreft de voorwaarden van de opleidingen, het recht op Vlaams opleidingsverlof, de attestering door de opleidingsverstrekker en de terugbetaling aan de werkgever

– Principiële goedkeuring

Samenvatting

Met het oog op het in 2025 behalen van de afgesproken besparingsdoelstelling 'rationaliseren van de arbeidsmarktsubsidies' ten belope van 79,1 mio, worden in dit voorontwerp van besluit enkele tijdelijke technische aanpassingen doorgevoerd aan de voorwaarden om in aanmerking te komen voor het Vlaams Opleidingsverlof. Dit in afwachting van een structurele inhoudelijke hervorming van deze maatregel. Daarnaast worden enkele zaken gewijzigd om misbruiken aan de pakken en niet competentieversterkende activiteiten geschrapd uit het toepassingsgebied.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsveld: Werk

SD5: Talent opleiden, omscholen en bijscholen doorheen de loopbaan

OD 8: Inzetten op een opleidingsoffensief voor de arbeidsmarkt

Inzetten op doelmatige opleidingsincentives

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr. 2025/85 van 20 maart 2025.

De Inspectie van Financiën heeft advies gegeven op 18 maart 2025.

De Vlaamse Minister, bevoegd voor de begroting, heeft zijn akkoord gegeven op 14 april 2024.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

In de beleidsnota Werk 2024-2029 werd de volgende ambitie opgenomen: *“We verankeren het recht op opleiding voor werknemers via zowel het individueel als gemeenschappelijk initiatiefrecht bij het Vlaams opleidingsverlof (VOV). We hervormen het VOV evenwel, met nadruk op knelpuntberoepen. We waken erover dat het VOV gericht wordt op het versterken van de arbeidsmarkt, loopbanen en productiviteit, en dus niet gericht is op bedrijfsinterne opleidingen in de huidige job. Ook misbruiken zoals brokerconstructies sluiten we uit”.*

Om uitvoering te geven aan de ambities van het regeerakkoord en de beleidsnota, en om de vooropgestelde besparingsdoelstellingen te realiseren, dient de regelgeving van het Vlaams opleidingsverlof op verschillende fronten bijgestuurd te worden. In het programmadecreet werden reeds twee aspecten opgenomen die een impact hebben op de begrotingsopmaak 2025: het gemeenschappelijk initiatiefrecht werd structureel verankerd en voor bedrijfsinterne opleidingen werd het beschikken over een positief preadvies als extra beperkende voorwaarde ingevoerd.

Het preadvies voor bedrijfsinterne opleidingen zal een grote impact hebben op het gebruik van het Vlaams opleidingsverlof. Het is aangewezen om meer tijd te nemen om deze bijsturing uit te werken in overleg met de stakeholders. Daarom wordt de uitwerking van het preadvies voor bedrijfsinterne opleidingen nog niet meegenomen in voorliggend voorontwerp van besluit.

Om de gewenste besparing voor 2025 alsnog te realiseren worden vanaf schooljaar 2025-2026 enkele technische aanpassingen aan de voorwaarden om in aanmerking te komen voor VOV doorgevoerd.

In voorliggend ontwerp van besluit:

- Passen we tijdelijk enkele voorwaarden aan om de vooropgestelde besparing te realiseren, in afwachting van een inhoudelijke hervorming.
- Om misbruiken in de uitzendsector aan te pakken nemen we richtlijnen uit de handleiding voor werkgevers op in de regelgeving (codificeren) en schrappen we niet competentieversterkende activiteiten uit het toepassingsgebied. Tot slot verlengen we de mogelijkheid om “modules” bij verschillende opleidingsverstrekkers te combineren om aan het minimum van 32u te komen niet.

Besparingsmaatregelen: aanpassingen voorwaarden recht op VOV en uitbetaling aan de werkgever

1) Tewerkstellingspercentage

Werknemers die halftijds werken worden tijdelijk uitgesloten van het toepassingsgebied van VOV. De doelgroep wordt aangepast tot werknemers die minstens een tewerkstellingsgraad hebben van 80% en minstens 28 uur per week werken. Werknemers die meer vrije tijd hebben zoals halftijdse werknemers en weekendwerkers, kunnen die inzetten voor een opleiding in plaats van te vragen aan hun werkgever om afwezig te mogen zijn op het werk voor het volgen van een opleiding. Op die manier ondersteunen we de productiviteit.

2) Het loonforfait wordt met 30% verminderd van 21,30 euro tot 14,91 euro.

Dit gaat om een tijdelijke maatregel.

Richtlijnen over uitgesloten activiteiten en extra voorwaarden voor de uitzendsector

Naar aanleiding van misbruiken vastgesteld door de Vlaamse Sociale Inspectie, werden extra richtlijnen opgenomen in de handleiding voor werkgevers. Deze richtlijnen verduidelijken wat wel en niet toegelaten is binnen het Vlaams opleidingsverlof (VOV). Enkele van deze richtlijnen worden met dit besluit opgenomen in de VOV-regelgeving om rechtszekerheid te bieden en misbruik tegen te gaan.

Uit controles van de Vlaamse Sociale Inspectie blijkt dat sommige werkgevers activiteiten, zoals o.a. onthaaltrajecten ("onboarding") of begeleiding van een startende collega door de meter/peter, indienen als opleiding onder VOV om op die manier een subsidie te ontvangen. Dit soort activiteiten, die geen recht geven op Vlaams opleidingsverlof, worden nu expliciet uitgesloten in de regelgeving.

Daarnaast bleek ook een duidelijke behoefte aan richtlijnen voor het gebruik van VOV binnen de uitzendsector. De handleiding voor werkgevers verduidelijkt dat de gebruiker, namelijk de klant van het uitzendbureau bij wie de uitzendkracht gaat werken, moet behoren tot het toepassingsgebied van VOV voordat een werknemer, die bij de gebruiker tewerkgesteld is via uitzendarbeid, recht heeft op VOV. Dit voorkomt dat werkgevers die niet onder de CAO-wet vallen (voornamelijk overheidsinstellingen) via de uitzendsector toch VOV-subsidies ontvangen.

Verder wordt ook verduidelijkt dat de gebruiker de eindbegunstigde is van de VOV-subsidie. Het uitzendbureau factureert de uren die de werknemer presteert aan de gebruiker. Het uitzendbureau fungeert als werkgever m.b.t. de VOV-regelgeving en is verantwoordelijk voor het indienen van de terugbetalingsaanvraag en de bijbehorende administratie. Het departement betaalt de VOV-subsidie aan het uitzendbureau, die deze vervolgens volledig moet doorstorten aan de gebruiker. Het uitzendbureau mag hiervoor een administratieve kost aanrekenen, maar deze kost mag geen percentage van de subsidie zijn. Het uitzendbureau en de gebruiker moeten hierover duidelijke afspraken maken in een overeenkomst. Dit mag een bestaande overeenkomst zijn, of hiervoor mag een aparte overeenkomst gesloten worden.

De Vlaamse Sociale Inspectie kan deze overeenkomsten bij controles opvragen

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELN

Artikel 1.

Dit artikel geeft een opsomming van enkele activiteiten die in geen geval recht kunnen geven op Vlaams opleidingsverlof.

Artikel 2.

In het kader van de besparingen wordt een categorie van werknemers tijdelijk uitgesloten van het toepassingsgebied van het Vlaams opleidingsverlof. Een werknemer moet voor minstens 80% tewerkgesteld zijn en minstens gemiddeld 28 uur per week werken om recht te hebben op Vlaams opleidingsverlof. In artikel 22 van het besluit van 21 december 2018 wordt daarvoor een nieuw lid ingevoegd dat deze categorie van werknemers uitsluit en in het huidige tweede lid en derde lid naar analogie het percentage aangepast.

Artikel 3.

Artikel 3 voegt een nieuw artikel 22/1 in waarin bijkomende voorwaarden worden bepaald voor het recht op Vlaams opleidingsverlof voor werknemers die tewerkgesteld worden op basis van uitzendarbeid.

Ten eerste wordt verduidelijkt dat de gebruiker moet behoren tot het toepassingsgebied van VOV. Ten tweede wordt verduidelijkt dat de gebruiker de eindbegunstigde is van de VOV-subsidie, niet het uitzendbureau. Ten slotte wordt verduidelijkt dat het uitzendbureau een administratieve kost mag aanrekenen aan de gebruiker maar hiervoor geen percentage van de VOV-subsidie mag achterhouden. Deze aanpassing moet misbruiken tegenaan en de rol verduidelijken van het uitzendbureau en de gebruiker.

Artikel 4.

Artikel 38 van het besluit regelt het forfaitair bedrag per uur Vlaams opleidingsverlof voor de terugbetaling aan de werkgever. Door de besparingen bedraagt dit tijdelijk 14,91 euro.

Artikel 5.

Dit artikel regelt de inwerkingtreding en de buitenwerkingtreding van dit besluit.

Artikel 6.

Dit artikel belast de Vlaamse minister, bevoegd voor werk, met de uitvoering van dit besluit.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

In 2025 staat het budget voor VOV op begrotingsartikel TB0-1TIE2VB-WT, basisallocatie 1T1102. Bij BO 2025 is er een budget ingeschreven van 59.824 keuro. Dat budget houdt rekening met een besparing van 5.000 keuro ten opzichte van het initieel gevraagde budget bij BO 2025 van 64.824 keuro (60.157 keuro (regulier budget VOV) en 4.667 keuro (VOV-Gemeenschappelijk Initiatiefrecht (GIR), gedeelte 2025 van schooljaar 2024-2025), samen 64.824 keuro voor 2025).

De besparing van 5.000 keuro wordt via het onderliggende ontwerpbesluit geregeld.

De prognose voor schooljaar 2025-2026 is 70 mio euro (VOV, inclusief gemeenschappelijk initiatiefrecht) bij ongewijzigd beleid.

Sinds schooljaar 2021-2022 werd in het kader van het relanceplan niet enkel het gemeenschappelijk initiatiefrecht ingevoerd bij VOV, maar werd ook toegelaten dat korte opleidingsmodules van verschillende opleidingsverstrekkers gecombineerd worden om de minimum voorwaarde van 32 uur

ingeschreven te behalen. Het gemeenschappelijk initiatiefrecht verlengen we met een jaar voor schooljaar 2025-2026 en dit in afwachting van de structurele inhoudelijke hervorming van VOV/GIR in het kader van het uitwerken van een Vlaams opleidingsoffensief. De mogelijkheid van het combineren van korte opleidingsmodules wordt niet structureel ingebed en gaan we bijgevolg niet meer honoreren. Dat betekent dat de extra uitgave veroorzaakt door deze combinatiemogelijkheid uit de uitgaveprognose kan gehaald worden. In schooljaar 2022-2023 werd 727.976,27 euro uitgegeven aan werknemers die modules van verschillende opleidingsverstrekkers combineren om aan de minimum voorwaarde van 32 uur ingeschreven te voldoen.

We brengen 700.000 euro in mindering van de prognose van 70 mio euro uitgaven, en **hanteren 69,3 mio euro als prognose voor schooljaar 2025-2026.**

In het voorontwerp van besluit zijn 2 aanpassingen opgenomen die resulteren in een daling van de uitgaven voor VOV (aanpassing minimale tewerkstelling, en vermindering loonforfait).

Als de voorgestelde regelgeving in schooljaar 2022-2023 -het laatste schooljaar waarvoor de effectieve uitgaven gekend zijn- van kracht was geweest, dan was er 21.543.496 euro minder VOV (inclusief gemeenschappelijk initiatiefrecht) uitgegeven, of 33,66% minder. We gaan er van uit dat een proportioneel aandeel VOV-dossiers niet meer zullen ingediend en/of betaald worden.

totaal betaald 22-23	63.998.605,60	<i>forfait 21,3</i>
Iedereen minstens 80% werken	60.650.156,62	<i>forfait 21,3</i>
forfait – 30%	42.455.109,6	<i>forfait 14,91</i>
totale besparing	21.543.496	33,66%

Dat betekent dat de **prognose** van 69,3 mio euro voor **schooljaar 2025-2026** dient bijgestuurd te worden naar $(69,3 * 66,34\%)$ 45.973.620 euro keuro.

Voor begrotingsjaar 2025

Jan-aug van prognose schooljaar 2024-2025	= $8/12 * 68$ mio	45.333.333 euro
Sept-dec van prognose schooljaar 2025-2026	= $4/12 * 45.973.620$	15.324.540 euro
Totaal uitgave		60.657.873 euro

Tegenover het voor 2025 voorziene budget van 59.824 keuro (na de besparing ten belope van 5000 keuro bij BO 2025), staat -na het doorvoeren van bovenvermelde ingrepen op de maatregel- dus een uitgave van 60.658keuro.

Het gaat hier om een overbenutting van 834 keuro of 1,4% ten opzichte van 59.824 keuro die beschikbaar is na besparing. Het verschil van 834 keuro zal opgevangen worden door de nieuwe bepalingen die in de regelgeving werden ingevoegd die misbruiken tegengaan, het schrappen van niet competentieversterkende activiteiten, het minder aantrekkelijk worden van de maatregel door de verlaagde forfait en tot slot de verlaagde economische groeiverwachtingen.

In BO 2026 wordt opnieuw hetzelfde budget als in 2025 voorzien.

B. ESR-TOETS

De voorliggende bijstellingen van de regelgeving met betrekking tot het Vlaams opleidingsverlof zullen leiden tot een daling in de uitgaven en bijgevolg tot een positieve impact op het ESR-vorderingensaldo.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorontwerp van besluit heeft geen impact op het personeel van de Vlaamse overheid.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Er is geen impact op de lokale en provinciale besturen aangezien die niet in aanmerking komen voor het Vlaams opleidingsverlof.

E. VERDER TRAJECT

Na de principiële goedkeuring zal het voorontwerp van besluit voor advies binnen een termijn van 10 dagen worden voorgelegd aan de SERV en voor spoedadvies aan de Raad van State. Gelet op de noodzaak om zo snel mogelijk een budgettaire impact te realiseren en hierover te kunnen communiceren naar de begunstigde verzoeken wij een hoogdringend advies uit brengen.

4. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. haar principiële goedkeuring te hechten aan bovengenoemd voorontwerp van besluit;
2. de Vlaamse minister, bevoegd voor werk:

2.1. te gelasten over voornoemd voorontwerp van besluit het advies in te winnen van de SERV, met verzoek dit mee te delen binnen een termijn van tien dagen,

2.2. te machtigen te beoordelen of voornoemd advies aanleiding kan geven tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst,

2.3. te gelasten over voornoemd voorontwerp van besluit het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van vijf dagen, zoals bepaald in artikel 84, § 1, eerste lid, 3°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State als de Vlaamse minister oordeelt dat voornoemd advies geen aanleiding geeft tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst.

De Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk,

Zuhal DEMIR